

**PRAVILNIK
O PRUŽANJU PRVE POMOĆI RADNICIMA NA RADU**

GOSPODARSKA ŠKOLA VARAŽDIN, Božene Plazzeriano 4, Varaždin (u daljnjem tekstu: poslodavac) na temelju članka 62 Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br.71/14, 118/14 i 154/14) te članka 204. Statuta Gospodarske škole, Školski odbor na sjednici održanoj 17.02.2015. godine donio je

PRAVILNIK O PRUŽANJU PRVE POMOĆI RADNICIMA NA RADU

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuju se postupci pružanja prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti, do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

Članak 2.

Pod ozljedama i bolestima smatraju se ozljede, bolesti i druga bolesna stanja radnika nastala na radu ili u svezi s radom.

Članak 3.

Postupke prve pomoći propisane ovim pravilnikom izvode za to osposobljeni radnici po pravilima medicinske struke.

Članak 4.

Nakon obavljenih propisanih postupaka prve pomoći, ozlijeđenom ili oboljelom radniku mora se osigurati liječnička pomoć.

Ako se liječnička pomoć ne osigura na mjestu oštećenja zdravlja, ozlijeđena ili oboljela osoba prevesti će se u zdravstvenu ustanovu u pratnji osobe osposobljene za pružanje prve pomoći.

Članak 5.

Ozljedama na radu smatraju se: rane; oštećenja kostiju (prijelomi, iščašenja, uganuća), krvarenja iz nosa, uha, zuba, i usta; ozljede oka; potres mozga; opekotine; oštećenja uzrokovana djelovanjem kiselina i lužina; smrznuća i smrzotine.

Članak 6.

Bolestima na radu smatraju se: otrovanja; toplotni udar i sunčanica; udar električnom strujom; bolest dekompresije; oštećenja uzrokovana ionizacijskim zračenjem; utapljanje; nagli prestanak disanja; nagli prestanak rada srca; šok; gušenje; gušenje uzrokovano zalogajem hrane; napadaj epilepsije, nesvjestica; otrovanje hranom; ugriz otrovnih kukaca i zmija.

Članak 7.

Postupci prve pomoći za vrste ozlijeđa:

a) Rane

Prva pomoć za rane, ako za pojedine vrste rana nije drukčije određeno obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. odstranjivanje odjeće ili obuće rezanjem po šavovima, s dijela tijela na kojem je rana;
2. zaustavljanje krvarenja na odgovarajući način;
3. pokrivanje rane sterilnom gazom i povijanje zavojem;
4. stavljanje povrijeđenog u pravilan položaj s obzirom na vrstu, veličinu i lokalizaciju rane te opće stanje ozlijeđenog.

b) Oštećenje kostiju

Prva pomoć za oštećenje kostiju (prijelomi, iščašenja, uganuća), ako za pojedine vrste oštećenja nije drukčije određeno obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. odstranjivanje odjeće ili obuće rezanjem po šavovima, s dijela tijela na kojem je oštećenje kostiju;
2. ukrućivanje (imobilizacija) dijela tijela na kojem je oštećenje kostiju na odgovarajući način;
3. osiguranje jezika od upadanja u grlo kod prijeloma vilične kosti.

c) Krvarenje iz nosa

Prva pomoć za krvarenja iz nosa obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. postavljanje ozlijeđenog u sjedeći položaj s nagnutom glavom prema natrag (ako ozlijeđenom krv ne teče u ždrijelo);
2. postavljanje hladnog obloga na potiljak ozlijeđenog;
3. stiskanjem nosnica ozlijeđenog ispod koštanog dijela nosa kroz 10 - 15 minuta.

d) Krvarenje iz uha

Prva pomoć za krvarenja iz uha obuhvaća pokrivanje uha sterilnom gazom, a preko toga postavljanje zavoja.

e) Krvarenje iz zuba

Prva pomoć za krvarenja iz zuba obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. stavljanje sterilnog tampona u šupljinu zuba;
2. postavljanje ozlijeđenog u ležeći položaj.

f) Krvarenje iz usta

Prva pomoć za krvarenja iz usta obuhvaća primjenu postupka: postavljanje ozlijeđenog u sjedeći položaj, s nagnutom glavom prema naprijed uz disanje kroz nos.

g) Ozlijede oka

Prva pomoć za ozlijede oka obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. postavljanje ozlijeđenog u sjedeći položaj s glavom nagnutom prema natrag;
2. ispiranje oka čistom vodom, ako je ozlijeda nastala djelovanjem kiseline ili lužine, ili ako se u oku nalazi strano tijelo koje se ispiranjem može odstraniti;
3. pokrivanje oka sterilnom gazom i stavljanje zavoja ako se strano tijelo nije moglo odstraniti ispiranjem oka ili ako je tkivo prednjeg dijela oka oštećeno.

h) Potres mozga

Prva pomoć u slučaju potresa mozga obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. postavljanje ozlijeđenog u stabilni bočni položaj;
2. osiguranje i kontrola prolaza zraka kroz dišne puteve ozlijeđenog.

i) Opekotine

Prva pomoć za opekotine nastale djelovanjem visoke temperature na tijelo, obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. skidanje odjeće s oštećenog dijela tijela, osim ako je priljepljena za opekotinu;
2. stavljanje opečenog dijela tijela pod mlaz čiste hladne vode ili uranjanje u hladnu čistu vodu do prestanka boli a najmanje 10 minuta;
3. pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem, osim ako je opekotina na licu;
4. omatanjem ozlijeđenog vlažnom tkaninom ako je zapaljena odjeća priljepljena na opekotinu;
5. ako se opekotina nalazi na ruci ili nozi, ukrućenje ruke ili noge na način propisan za ukrućenje u slučaju oštećenja kosti;
6. zagrijavanje ozlijeđenog toplim pokrivačem;
7. davanje ozlijeđenom da pije bezalkoholne napitke u dovoljnoj količini.

j) Oštećenja uzrokovana djelovanjem kiselina ili lužina

Prva pomoć za oštećenja uzrokovana djelovanjem kiselina ili lužina obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. odstanjivanje sa ozlijeđenog odjeće polivene kiselinom ili lužinom;
2. čišćenje dijelova tijela čistom vodom, te drugim propisanim sredstvima;
3. pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem;
4. davanje odgovarajućeg lijeka ako je oštećenje nastalo:
 - gutanjem kiseline (razrijeđena lužnata otopina - alkalna mineralna voda, mlijeko),
 - gutanjem lužine (razrijeđena kiselna otopina - limunov sok, razrijeđena octena kiselina).

k) Smrznuća i smrzotine

Prva pomoć za smrznuća i smrzotine obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. prenošenje ozlijeđenog u prostor s temperaturom zraka oko 15 °C;
2. skidanje s ozlijeđenog vlažne ili zamrznute odjeće i obuće;
3. zagrijavanje oštećenog dijela tijela mlačnom kupkom, osim ako su na koži nastali mjehuri;
4. pokrivanje oštećenog dijela tijela sterilnom gazom i povijanje zavojem koji ne smije biti stegnut;
5. ako je oštećena ruka ili noga, ukrućenje ruke ili noge na način propisan za ukrućenje u slučaju oštećenja kosti;
6. zagrijavanje ozlijeđenog toplim pokrivačem i laganom masažom neoštećenih dijelova tijela;
7. davanje ozlijeđenom toplih bezalkoholnih napitaka;
8. primjena umjetnog disanja ako je ozlijeđeni u nesvjesti i ne diše.

Članak 8.

Postupci prve pomoći za vrste bolesti:

a) Otrovanja

Prva pomoć kod otrovanja obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. iznošenje otrovanog iz okoline u kojoj je nastalo otrovanje (iz zatvorene atmosfere) na svjež zrak;
2. skidanje odjeće i obuće natopljene otrovnom tekućinom;
3. ispiranje očiju čistom vodom ili drugim propisanim sredstvom;
4. ispiranje usta čistom vodom ili drugim propisanim sredstvom;
5. odstanjivanje otrova s kože čistom vodom ili drugim propisanim sredstvom;
6. davanje otrovanom odgovarajućeg lijeka;
7. primjena umjetnog disanja ako otrovani prestane disati (metodom usta na usta ili usta na nos);
8. davanje kisika i osiguranje potpunog mirovanja.

b) Toplotni udar i sunčanica

Za toplotni udar i sunčanicu prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. prijenos oboljelog na hladnije mjesto sa strujanjem zraka, te postavljanje u ležeći položaj;
2. rashlađivanje oboljelog skidanjem odjeće, polijevanjem ili uranjanjem u hladnu vodu ili hlađenjem ventilatorom, te postavljanje hladnog obloga na glavu i prsa;
3. lagana masaža kože.

c) Udar električnom strujom (i gromom)

Za udar električnom strujom (i gromom) prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. isključenje unesrećenog iz strujnog kruga;
2. primjena umjetnog disanja, najkasnije 5 minuta poslije udara električne struje;
3. vanjska masaža srca pri prestanku rada srca uz polaganje oboljelog u ležeći položaj;
4. nakon povratka svijesti, zagrijavanje tijela i davanje osvježavajućeg napitka.

d) Bolest dekompresije

Za bolest dekompresije prva pomoć obuhvaća izlaganje oboljelog povećanom atmosferskom tlaku i njegovu postepenu dekompresiju u komori za dekompresiju.

e) Oštećenja uzrokovana ionizacijskim zračenjem

Za oštećenja uzrokovana ionizacijskim zračenjem prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. odstanjivanje s oboljelog odjeće i obuće u slučaju kontaminacije radioaktivnom prašinom;
2. ispiranje kože velikim količinama vode ili rastvora sapunice, ako je koža kontaminirana radioaktivnom prašinom a nije oštećena;
3. stavljanje sterilne gaze i omatanje zavojem rane kontaminirane radioaktivnim zračenjem.

f) Utopljanje

Za utapljanje prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. pri spašavanju u vodi, ako utopljenik ne diše, obuhvatiti ga oko grudi i primjeniti umjetno disanje usta na nos;
2. skidanje odjeće utopljenika;
3. primjena umjetnog disanja, a u slučaju prestanka rada srca i vanjska masaža srca;
4. ako je utopljenik progutao veću količinu vode ona se može izbaciti prebacivanjem unesrećenog preko koljena ili pritiskom na trbuh utopljenika koji se postavi u bočni položaj.

g) Nagli prestanak disanja

Za nagli prestanak disanja prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. polaganje oboljelog na ravnu podlogu u ležeći položaj na leđa, s glavom zabačenom unatrag;
2. raskopčavanje odjeće ako steže tijelo oboljelog;
3. odstanjivanje krvi i drugih sadržaja koji se nalaze u dišnim putevima;
4. davanje umjetnog disanja sve do pojave spontanog disanja ili predaje bolesnika liječničkom osoblju, primjenom jedne od metoda: usta na usta, usta na nos, ili ručne metode Holger-Nielson, osim ako za određenu ozlijedu ili bolest nije zabranjena određena metoda umjetnog disanja.

h) Nagli prestanak rada srca

Za nagli prestanak rada srca prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. polaganje oboljelog na tvrdi ravnu podlogu u ležeći položaj na leđa;
2. vanjska masaža srca dok srce ne počne kucati normalnim ritmom, koja se provodi uvijek istovremeno s umjetnim disanjem.

i) Šok

Za stanje šoka prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. polaganje oboljelog u ležeći položaj na leđa, bez jastuka, uz podizanje nogu ako je izraženo blijedilo lica;
2. osiguranje potpunog mirovanja oboljelog;
3. zagrijavanje tijela oboljelog pokrivačima;
4. davanje oboljelom toplih bezalkoholnih napitaka (osim kod istovremene ozlijede trbušnih organa).

j) Gušenje

Za gušenje prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. odstanjivanje krvi i drugih stranih tijela iz usta;
2. postavljanje unesrećenog u odgovarajući položaj:
 - ako je u nesvijesti, u stabilni bočni položaj sa zabačenom glavom prema natrag, a ako zbog ozlijede ne smije biti u takvom položaju, u ležeći položaj na trbuh;
 - ako je pri svijesti, u sjedeći položaj s glavom oslonjenom na dlanove i laktovima uprtim u koljena.

k) Gušenje uzrokovano zalogajem hrane

Za gušenje uzrokovano zalogajem hrane prva pomoć obuhvaća primjenu postupka: izbacivanje zalogaja hrane iz dišnog puta naglim i snažnim pritiskom gornjeg dijela trbuha ozlijeđenog prema grudnom košu.

l) Napadaj epilepsije

Za napadaj epilepsije prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. polaganje oboljelog u ležeći položaj na leđa s glavom postavljenom na mekano uzglavlje;
2. lagano pridržavanje udova oboljelog radi spriječavanja da se zbog trzanja ne ozlijedi;
3. otkopčavanje odjeće oko vrata;
4. odstranjivanje stranog tijela iz usne šupljine i postavljanje, bez nasilnog rastvaranja čeljusti, mekanog predmeta između zubi;
5. davanje oboljelom osvježavajućeg bezalkoholnog napitka nakon završetka napadaja.

m) Nesvjestica

Za nesvjesticu prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. iznošenje oboljelog na svjež zrak i postavljanje u bočni položaj;
2. olabavljanje odjeće u dijelu koji steže tijelo;
3. rashlađivanje lica i prsa oboljelog hladnom vodom;
4. davanje oboljelom osvježavajućeg bezalkoholnog napitka nakon povratka svijesti.

n) Otrovanje hranom

Prva pomoć pri otrovanju hranom obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. ukloniti otrovanu hranu izazivanjem povraćanja (ako otrovani nije u nesvjesti ili nije pojeo neku jetku tvar);
2. osigurati oboljelom mirovanje.

o) Ugriz otrovnih kukaca

Za ugriz otrovnih kukaca prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. mjesto ugriza ili uboda premazati amonijakom, zatim rashladiti oblogom alkohola ili rastvora kuhinjske soli u vodi;
2. okolinu ugriza ili uboda namazati nekom od antialergijskih masti.

p) Ugriz otrovnih zmija

Za ugriz otrovnih zmija prva pomoć obuhvaća primjenu slijedećih postupaka:

1. stezanje trakom uda 10 cm iznad mjesta ugriza zmije bez prekidanja arterijskog krvotoka, povesku treba popuštati svakih 15 do 20 minuta u trajanju od 1 minute i premještati je svaki put 5 cm naviše;
2. imobilizacija uda;
3. izazivanje krvarenja na mjestu ugriza rasjecanjem kože u obliku križa dezinficiranim nožem, a isisavanje krvi iz rane samo ako se prva pomoć daje neposredno nakon ugriza zmije i ako osoba koja pruža prvu pomoć nema otvorene rane u usnoj šupljini;
4. osiguranje mirovanja ugrizenog;
5. davanje ugrizenom da pije dovoljno bezalkoholne tekućine.

Članak 9.

Za davanje prve pomoći mora se osigurati osnovni sanitetski materijal i to:

1. sterilni prvi zavoj	kom 10
2. kaliko zavoj dužine 5 m, širine 8 cm	kom 4
3. flasterski zavoj	kom 2
4. sterilna gaza	omota 4
5. vata 25 g	omota 2
6. trokutna marama	kom 2
7. sigurnosna igla	kom 4
8. elastični zavoj za fiksaciju udlaga različite veličine	kom 4
9. naprstak od kože u tri veličine	kom 6
10. anatomska pinceta	kom 1
11. škare obične	kom 1
12. škare za rezanje zavoja sa zavrnutom glavicom	kom 1
13. alkohol 70%	500 g

Članak 10.

U radnim prostorijama u kojima istovremeno radi do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći, te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.

Poslodavac mora posjedovati odgovarajuće isprave za radnike osposobljene za pružanje prve pomoći.

Članak 11.

Ovaj pravilnik stupa na snagu s danom stupanja na snagu Pravilnika o zaštiti na radu Gospodarske škole Varaždin.

Članak 12.

Izmjene i dopune ovog pravilnika sukladno potrebama, te novonastalim okolnostima, obavlja i donosi poslodavac.

KLASA: 003-06/15-01/1
URBROJ:2186-148-02-15-2

U Varaždinu, 17. 02 .2015. godine

Predsjednik Školskog odbora:

Tomislav Purgarić, prof.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Tomislav Purgarić".

Ravnateljica škole:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Katica Kalogjera Novak".
Katica Kalogjera Novak, dipl. ing.